

FİNANSAL OKURYAZARLIK VE DİJİTAL OKURYAZARLIK İLİŞKİSİ ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA

A Study On Digital Financial Literacy

Necip İhsan ARIKAN

Dr., İktisat Anabilim dalı / İktisat Bilim dalı, MEB
Dr., Department of Economics, MEB
necipihšana@gmail.com

ORCID ID: orcid.org/0000-0003-1389-187X

Makale bilgisi | Article Information

Makale Türü / Article Type: Araştırma Makalesi / Research Article

Geliş Tarihi / Date Received: 13 Mayıs / 13 Mayıs

Kabul Tarihi / Date Accepted: 20 Mayıs / 20 May

Yayın Tarihi / Date Published: 21 Mayıs / 21 May

Yayın Sezonu / Pub Date Season: Mayıs / May

(11p) Bu Makaleye Atıf İçin / To Cite This Article: Arıkan, N.İ. (2023). Finansal Okuryazarlık ve Dijital Okuryazarlık İlişkisi Üzerine Bir Çalışma. *IJESOS International Journal Of Educational and Social Sciences* 2(1), 5-9. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.7953092>

İntihal: Bu makale turnitin.com yazılımınca yazar tarafından taranmıştır.
İntihal tespit edilmemiştir.

Plagiarism: This article has been scanned with turnitin.com by writer. No
plagiarism detected.

İletişim:

e-posta: editor@ijesos.com

web: www.ijesos.com

Öz:

Günümüzde finans dünyasının dijital aleme yoğun şekilde taşındığı görülmektedir. Literatür, hem finansal okuryazarlığın hem de dijital okuryazarlığın birbirleri ile önemli ölçüde etkileşimde olduğunu ifade etmektedir. Nitekim yazın incelendiğinde dijital ödeme araçlarının ve platformların kullanımında finansal okuryazarlık ile dijital okuryazarlık arasında her düzeyde yüksek ilişki saptandığı görülmüştür. Hatta bazı ampirik çalışmalar; dijital okuryazarlığın öneminin, finansal okuryazarlıktan bir adım önde olduğu iddiasındadır. Bu varsayımın dayanak noktası ise dijital aleme taşınmış olan finansal dünyanın kapısını aralamak için, dijital okur yazar olunması gerekliliğidir. Şimdilerde literatürde finansal okuryazarlığın eski moda hale gelmesi ve insanların dijital finansal okuryazarlığa doğru ilerlemesi sıkça dile getirilmektedir. Dijital finansal okuryazarlığın bu denli tartışılmasının altında yatan nedenler, daha fazla insanın dijital ödemelere yönelmesi, internet bankacılığının, banka kartı ve kredi kartının, mobil bankacılığın ve dijital varlıkların hacim ve popüleritesinin artması şeklinde ifade edilebilir.

Anahtar Kelimeler:

finansal okuryazarlık, dijital okuryazarlık, dijital finansal okuryazarlık, dijital varlıklar

A Study On Digital Financial Literacy

Abstract:

Today, it is seen that the financial world has been heavily moved to the digital world. The literature states that both financial literacy and digital literacy interact significantly with each other. When the literature is examined, it has been seen that there is a high relationship between financial literacy and digital literacy at all levels in the use of digital payment tools and platforms. Even some empirical studies; claims that the importance of digital literacy is one step ahead of financial literacy. The basis of the assumption is the necessity of being digitally literate to open the door of the financial world that has been moved to the digital realm. Nowadays, it is frequently mentioned that financial literacy has become old-fashioned, and people are moving towards "digital financial literacy". In such discussion of digital financial literacy, more people turning to digital payments can be sought in the increasing volume and popularity of internet banking, debit and credit cards, mobile banking and digital currency.

Key Words:

financial literacy, digital literacy, digital financial literacy, digital currency

Giriş:

Bu çalışma, insanların hem dijital okuryazarlığa (dijital platformların ve uygulamaların kullanımında yeterlilik) hem de finansal okuryazarlığa (kişisel finans kararları almak için ekonomi ve finansın temellerini anlama becerisi) duyduğu ihtiyaçtan hareketle hazırlanmıştır. Bankacılık ve finansal piyasaların dijitalleşmesi bu çalışmanın çıkış noktasıdır.

Finansal teknoloji (Fintech) olarak adlandırılan finansal hizmetlere ve ürünlere erişmek için kişisel dijital cihazlar aracılığıyla yazılım uygulamalarının kullanılması, kişisel finanslarını doğrudan kontrol eden bireysel yatırımcılar için risklerin yanı sıra yeni yatırım fırsatları da sunmuştur (Prete, 2022).

Literatürde dijital okuryazarlık, kalifiye işgücü ihtiyacına binaen eğitimsel kazanımlarla ve bireysel sosyo-ekonomik geçmişlerle ilişkilendirmesi yapılmaktadır ve finansal okuryazarlığın yanı sıra girişimciliği de teşvik ettiği ifade edilir (Oggero vd., 2020).

Literatür Taraması:

Lyons & Kass-Hanna (2021)'a göre Son araştırmalar, dijital finansal okuryazarlığın ortaya çıkan konseptini operasyonel hale getirmek için bir çerçeve bile önerdi, nitekim geleneksel finansal okuryazarlık tanımları ve ölçütleri, finansal hizmetlerin özelliklerini dijital bir bağlamda yakalamak için yetersiz hale geldi.

Finansal okuryazarlık günümüz modern dünyasında daha az nakit kullanmak ve daha büyük finansal varlıklara sahip olmak gibi çoğu konu başlığı ile ilintili hale gelmiş durumdadır (Fornero vd., 2021 & Fujiki, 2020 & Lusardi ve Mitchell, 2014).

Dijital ödemelerin kullanımı, finansal okuryazarlığın tüm düzeylerinde dijital teknolojileri kullanma becerisiyle ilişkilendirilirken günümüzdeki bireysel finansal tercihler, dijital okuryazarlığın finansal okuryazarlıkla ilişkilendirilmesinin yolunu açmaktadır (Koskelainen, 2023).

Shen vd. (2021), Finansal okuryazarlık ve dijital finansal ürün kullanımının finansal kapsayıcılık ile anlamlı bir pozitif ilişkiye sahip olduğunu amprik çalışmaları sonucunda ifade etmişlerdir.

Kakinuma (2022), 345 örneklem üzerinde yaptığı araştırmada finansal teknolojilerin benimsenmesinin finansal okuryazarlık ve yaşam kalitesi arasındaki ilişki üzerindeki aracı etkisini ortaya koyarak, giderek dijitalleşen bir toplumda dijital okuryazarlığın önemini vurgulamaktadır. Finansal okuryazarlık, daha verimli finansal yönetim için yenilikçi teknolojiyi kullanmak amacıyla dijital okuryazarlığı içermelidir. Ek olarak, yaşam sonuçları üzerinde bir kontrol duygusuna sahip olmak çoğu kişide esenlik duygusunu beraberinde getirdiği söylenebilir.

Araştırmacılar ve çoğu finansçı, finansal davranış ve karar alma ile ilişkisini daha iyi anlamak için finansal okuryazarlığı tanımlamanın ve ölçmenin önemini kabul etmektedir. Birçok çabaya rağmen, Finansal okuryazarlığı ölçmek için hala yaygın olarak kabul görmüş bir tanım veya metodolojik yaklaşım yoktur. Finansal kapsayıcılığı artırmayı ve kişisel finansal yönetimi iyileştirmeyi vaat eden dijital finansal hizmetlerin hızla yaygınlaşması, yeni bir zorluğu gün ışığına çıkarmıştır: Finansal okuryazarlığı dijital okuryazarlığa bağlamak ve bunların finansal sonuçlar üzerindeki ikili etkisini değerlendirmek. Bu iki kavram birbiriyle o kadar ilintilidir ki "dijital finansal okuryazarlık" olarak bir çatı altında birleştirilebilir (Lyons & Kass-Hanna, 2021).

Sonuç:

Finansal okuryazarlık dünya çapında tartışmaların gündemindedir. Finansal okuryazarlık genel olarak bir kişinin kişisel finans konularını anlama, çözümleme, yönetme ve iletme becerisi olarak tanımlanabilir ve bir bireyin finans anlayışı yoluyla bilinçli ve etkili kararlar almasına olanak tanıyan beceri ve bilgi setini ifade eder. Finansal okuryazarlık Paranın kullanımı ve yönetimi ile ilgili bilinçli kararlar verme ve etkili kararlar alma yeteneğidir (Arıkan, 2022).

şimdilerde literatürde finansal okuryazarlığın eski moda hale gelmesi ve insanların dijital finansal okuryazarlığa doğru ilerlemesi sıkça dile getirilmektedir. Dijital finansal okuryazarlığın bu denli tartışılmasında, daha fazla insanın dijital ödemelere yönelmesi, internet bankacılığının, banka kartı ve kredi kartının, mobil bankacılığın ve dijital varlıkların popülarite ve hacminin artmasında aranabilir. Kullanıcıların çeşitli dijital platformları kullanım sıklıkları ile farkındalık düzeyleri, dijital finansal okuryazarlığın birer göstergeleridir.

Çoğu hükümet nakitsiz ve izi sürülebilir bir ekonomi için, tıpkı özel sektör gibi finansal dijitalleşmeyi teşvik ettiği söylenebilir (Arıkan, 2021). Literatürde daha fazla insanı dijital işlem şemsiyesine çekmek için bir bilinçlendirme kampanyası dalgasının gerekli olduğunu önerisine rastlanmıştır.

KAYNAKÇA

- ARIKAN, N. İ. (2021). Identification of the Variables Effecting the Value of the Cryptocurrency. *The Journal of International Scientific Researches*, 6(1), 27-34.
- Arıkan, N. İ. (2022). Crypto Assets Used in Different Industries and Accounting of Them, *Euroasia Journal Of Social Sciences & Humanities*, 9(27), 56-72.
- Fornero, E., Prete, A. L., & Oggero, N. (2021). Now more than ever: Why financial literacy is a key element of post-COVID-19 recovery. In *The Routledge Handbook of Financial Literacy* (pp. 137-152). Routledge.

- Fujiki, H. (2020). The use of noncash payment methods for regular payments and the household demand for cash: evidence from Japan. *The Japanese Economic Review*, 71(4), 719-765.
- Kakinuma, Y. (2022), "Financial literacy and quality of life: a moderated mediation approach of fintech adoption and leisure", *International Journal of Social Economics*, Vol. 49 No. 12, pp. 1713-1726.
- Koskelainen, T., Kalmi, P., Scornavacca, E., & Vartiainen, T. (2023). Financial literacy in the digital age—A research agenda. *Journal of Consumer Affairs*, 57(1), 507-528.
- Lusardi, A., Mitchell, O. S., & Curto, V. (2014). Financial literacy and financial sophistication in the older population. *Journal of pension economics & finance*, 13(4), 347-366.
- Lyons, A. C., & Kass-Hanna, J. (2021). A methodological overview to defining and measuring "digital" financial literacy. *Financial Planning Review*, 4(2), e1113.
- Oggero, N., Rossi, M. C., & Ughetto, E. (2020). Entrepreneurial spirits in women and men. The role of financial literacy and digital skills. *Small Business Economics*, 55, 313-327.
- Prasad, H., Meghwal, D., & Dayama, V. (2018). Digital Financial Literacy: A Study of Households of Udaipur. *Journal of Business and Management*, 5, 23-32.
- Prete, A. L. (2022). Digital and financial literacy as determinants of digital payments and personal finance. *Economics Letters*, 213, 110378.
- Shen, Y., Hu, W. and Hueng, C. J. (2018). The Effects of Financial Literacy, Digital Financial Product Usage and Internet Usage on Financial Inclusion in China. MATEC Web of Conferences 228, 05012.